

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:
Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Egy indítvány.

(t—sz.) „Nem volt mindig, nem is lehet a magyarnak éjszaka!“ Tehát abban a reményben, hogy nem lesz mindig éjszaka s hogy ez a mai gazdasági válság csak átmeneti, hogy esztendőre ismét normális állapotot élvezünk, vagyok bátor a magas kormány figyelmét ezen alázatos indítványra felhívni.

Én magam vagyok az, uraim, voltam és talán leszek, ki azt hirdetem ország-világ előtt, hogy az adó nem teszi tönkre az embert, ha csak maga magát tönkre nem teszi az ember; eléggé tanúság erre a nagy közönség maga, mely ellenzéki szójárából gyakran hangoztatja úgy, hogy: tönkre kell mennünk az ilyen kormányzás alatt; de azért ha valamely tönkrement ember azt állítaná, hogy a kormányzás tette tönkre, általános mosolyban részesülne. Mindazonáltal vannak esetek, midőn a tönkremenéshez a kormányzás is hozzájárulhat, mert mikor a mérleg önhibákon kívül bár, de már úgy is meg van telve, nem kell ahoz, csak egy szemer, és felbillen.

Inség Magyarországon jelenleg nincs. Oly olesó az élelmi szer, hogy némely részét szép szóért is adják. Én 2000 fej káposztát osztogattam szét, mert nem volt érdemes arra, hogy a piacra vigyem, nem fizette volna ki a fuvar-

bért. Itt nálunk 20 krajczár egy kiló juhhus, egy kiló marhahus 24 krajczár. Hát enni lehet, ha van miből venni. A kész fizetés ma kétszeres értékű, a gazda jóvedelme semmi. A termés némely vidéken oly silány volt, hogy alig van eladni való, a hol pedig van, nagy kegyelem a kereskedőtől, ha megveszi. Ámde akár van termés, akár nem, mégis piacra viszi a legtöbb ember. Üresen hagyja magtárát, nem tehet róla, pénz kell. Ha szükségleteit csak némileg fedezni akarja, mintán hogy fél és harmadrész áron adja, a miye van, két és három annyit kellene eladnia, mint máskor, de miután felesincs, hát hogy szükségletét fedezze a magyar gazda, csinálja most az adósságot, kinek kész pénze nem volt, valamennyi.

Hát, uraim, mikor a mérleg ennyire meg van telve, csak egy szemer rá és felbillen. A ki minden eladhatóját eladta, hitelét felhasználta, honnan vegyen az pénzt még arra is, hogy egész évi adóját kifizesse? Nem könnyebben segíthet-e az állam ilyenkor magán, mint az az egyes gazda-ember? Nem vehet-e fel az állam az adózók terhére olesó pénzt négy avagy öt évi törlesztésre s nem szívesen kötelezné-e magát minden adózó, hogy adójának azon részét, melyet ez ideai válságos esztendőben lefizetni nem képes, négy-öt év alatt lefizeti?

Én az adó-elengedésnek nem vagyok barátja. Honnan pótolhatja az állam azt a hiányt, melyet az előirányzott kiadások szerint az adózó polgároknak elenged? Az ily adó-elengedés rendszeren több zavart csinál, mint amily hasznót egyeseknek hajt, kik ha az illető évben nem is, a következő években és részletekenként lefizethetik adójukat.

Nem lenne-e tehát kivihető, hogy a leginkább sújtott vidékeken az adófizetők, kik adójukat árvereztetés nélkül lefizetni nem képesek, egy általános kötelezvény alá iratkozva, a kormány ez alapon egy oly kölcsönt eszközölne számukra, mely az adó arányának megfelelő s mely több év alatt lenne törlesztendő? Ez mindenesetre az állam jóállása mellett történhetné, de azért nem képeznék direkt az állam terhére, sőt helyesebb intézkedve nem háromolnák belőle az államra semmiféle kár, az adózó polgárok pedig oly veszélytől menekülnének, a mely veszély így, a mint van, végzetes lehet igen sokra.

Pénzember nem vagyok, nem arrogálom magamnak, azt se akarom határozottan állítani, hogy ez indítvány kivihető; de ha az? akkor mély alázattal ajánlom a magas kormány figyelmébe.

A magyar delegáció szerdán tartotta meg az ideai zárulását. Kállay Béni közös

pénzügyminiszter benyújtotta a király általa jóváhagyott delegációsális határozatokat, s egyuttal úgy ő felsége a király, mint a közös kormány nevében köszönetet mondott a delegációnak a tárgyalások folyamában tanúsított áldozatkészségért, s a közös kormány iránt tanúsított bizalomért és előzékenységért. Szavait a delegátusok eljenzéssel kísérték. A határozatok kihirdetése után Tisza Lajos gr. elnök állott fel és hosszabb beszédben visszapillantást vetett a delegáció munkálataira, e munkálatok eredményére, s egyuttal röviden összegezte mind azt, a miről szerinte a közös kormány tagjainak a tárgyalások folyamán tett nyilatkozatai meggyőzheték az orsz. bizottságot. Az elnök köszönetet mond a delegáció tagjainak s a tisztviselőknek a bizalomért s a támogatásért és beszédét a király élettelével fejezte be. Az eljenzések lecsöndesülése után Schlauch Lőrincz püspök szólalt fel, s hangsúlyozva a bizottsági elnöknek és elnököknek, különösen a négyes albizottság elnökének és Tisza Lajos gr. elnöknek érdemeit, a delegáció tagjai nevében meleg hangon fejezte ki velök szemben köszönetét. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök berekesztette a delegáció ez ideai ülészakát.

Suum cuique.

„Mindenkinek a magáét.“ Régi és igaz elv, a melynek értelmében Sz. I. ur is elnyerte a magáét, a mint azt előre is érezte és kiírta a „Székelyföld“ 93-ik számában. A ciklik, melyet közöl a lap, meglehetősen hosszú s eme rövid mondatba foglalható össze: Háromszéknek ipartanoda kell.

A „Székelyföld“ tárczája.

Kosz Péterné.)

„Kilencz bimbó szakadt el már
Anyai keblemről;
Itt korhadok száraz ágként
Özvegyi keservtől.

Búra kelek, búra fekszem,
Könyörtöllet ápol . . .
Hervadtok-e, virultok-e,
Édes lányim, távol?

Oh, csak egyet szoríthatnék
Epedő keblemre, —
Kínos örömben tán a
Szívem megrepedne!“

S elérobog, im! egy fogat,
Fényes bojár-hintó;
Üri hölgy száll ki belőle:
Halvány rózsabimbó.

. . . Bukuresti hervasztó lég,
Székely lányok sirja!
Mért vész el hő csókjaidtól
Arcuk tavaszpirja?

Édes vizü Dimbovitza,
Mért család el őket?
S mért merített iszapodba
Az ártatlan nőket? . . .

„Nesze, öreg, itt egy arany,
Végnyerget, tejet!“
— „Hadd csókoljam itt a porban
Drága lábad, kezéd!“

S a kacér hölgy megszenvedti,
A bojár kedvese . . .
Hirtelen a koldusszony
Lányát felismerte.

Elhajítja az aranyat,
Átkarolja lányát:
Ősz galambként felé tárja
Reszkető védszárnyát.

„Vár a férjem, hagyj el, megyek!“
„Ne távozzál innen!“
„Jaj, megöl a koldusszögyen!“
„Megtörök a szívem!“ —

Száraz ág leroskad tompán
Megtört sohájába . . .
Kilencz hajtás legszebbike
Lett az ő halála!

Baráczy Sándor.

Szent-Anna tava.

Nem adták a leányt
Az ő kedveséhez;
Haragos bújában
A legény mást kért meg.

Kimegy a lány sirva
Szent-Anna tavához:

„Csillagos ég, szánd meg
Szenvedő leányod!

Nem tudom felejteni,
Hervadtok utána;
Nappal is éjem van, —
Végny el szép halállal!“

Szent-Anna tavának
Mélységes fenekén
Elsülyedt kápolna
Csengettyűje beszél:

Csengő-zengő bucsu,
„Szép lilium“ ének . . .
Száz leány fűz rózsát
Szent Mária-képre.

„Én is oda illem
Bucsujáró lánynak
S hanem holt virágnak,
Kit letört a bánat“ . . .

Baráczy Sándor.

Balassa Bálint.

Éjszakon mosolyg a szép vacsora-csillag;
Édes magyar honom! feledni nem bírlak.
Itt a zajgó tenger . . . ott a csendes házam,
Az ereszen ülnek hallgatagon hárman.

Két gyűgyögő fiam ott csüng anyja ajkán
S édesen kérdezi: „Hol van édes apám?“
— Elbujdosott messze, idegen országba,
Hol szeretet karja nincs számára tárva.

Arczímrol a rózsát a vihar letépte,
Nem mosolyg elémbe nyugalom, se' béke;
Honom rabigában, tűzhelyem feldúlva,
S a csalódás bűja csak tovább űz újra!

Szerelem, dicsőség! mint hevültem érted!
— Hűtlenség és ármány lett, szívem, a béréd.
Egri fény s Katinkám, nem gondolkod rátok,
Ti részetek áldás s az enyém az átok!

Az átok s a szégyen számtalan sebével:
Hűtlenné lett nóm is, kit imádtam hévvel.
Hő patyolatkeblén nem szabad pihenem,
Rajta beszennynülne ámitgatott lelkem.

Lantom megrepedve, szívem kiapadva, —
Lelkesültség dalra többé ezt nem hajtja.
Mint csüggedés karján vánszorgó zarándok,
Kopár tengerparton, de szabadon állok.

Fel-fel fohászokodom a derült kék éghez,
S keblem siri csendet, békevigaszt érez.
Idegenek közt, mint tengerben egy sziget! . . .
— Engem hir, remény, vágy többé már nem
[illet.

Csak a csalfa álom ébreszt még reményre;
Akkor rózsás színben ég hazámnak képe:
Daliás leventék, a minőkről zengtem,
Tündökölnek honom új egén szép fennem.

Sa magyar szabadság, mely dalommal hallgat,
Békóját lerázva, bőszi viharra fakad:
Dobó István lelke! éledj két fiamban,
S légy, Balassa Bálint, bennök halhatatlan!

* Mutatványok a tehetséges fiatal szerzőnek
közlelebről megjelent költeményeiből.

Szerk.

Mi ez ellen nem harcolunk; belátjuk, hogy az is kell; de hangoztatni merjük újból, hogy középtanoda is kell.

„Osztokodás a semmi felett“, ez a czikk czime.

Hiszen nem osztokodni, de véleményét mondani akart a „Székelyföld“ és a „Székely Nemzet“. A két lapnak a középtanoda fölállítására vonatkozó közleményét nem olvasztam el komolyan Sz. I. ur, mert először osztokodásról beszél, a hol arról szó sincs, másodsor pedig viccelődni akar ott, a hol annak helye nincs.

Sz. I. urnak nincs gyermeke és így nem csoda, ha Háromszék minden gyermekéből francziául és németül tudó lakatost, asztalost és czipészt oajtana képezni.

De az a baj, hogy vannak még más életpályák is, a hogy azt maga Sz. I. ur is tudhatja, hol az említett három képzett elem nem lehet vezér, nem lehet tisztviselő, nem lehet orvos, nem gyógyszerész, nem tanító, nem pap, nem bíró, nem ügyvéd stb.

Ezeknek már középiskola kell.

Az által, hogy vannak tudományosan képzett emberek, a kik kenyeret nem kapnak, nem áll be annak a középtanodának a fölöslegessége itt Háromszéken.

Láthatja Sz. I. ur jó maga is, hogy jelenleg is járnak Háromszéken sokan iskolába és mégsem lesz mindenikből suszter.

Kijárják a Kantában a négy osztályt, kimennek azután a főgymnasiumba, ott leteszik négy év múlva az érettséget és úgy mennek egyetemre. Onnan is haza kerülnek; de itt Háromszéken nem látam még oly tanult fiatal embert, a kinek hivatala ne lenne, ha valamire képesítve van. Sőt azt látom, hogy Háromszéken sokidegen megyebeli tanult ember hivatalnokoskodik. Ez részben annak a jele, hogy a megye nem fedezi a maga szükségleteit e tekintetben. Igaz, vannak háromszéki ifjak más helyeken is, de én azt hiszem, hogy azoknak nem kérgesedik meg a koplalástól a lelkük.

Helytelen tehát a következtetés, hogy csakis és inkább ipartanoda kell ide. Háromszék megye 120,000 ember fiából nem lehet mind kézművest nevelni.

Kell ide középtanoda csak azért is, hogy azon gyermekek, a kik a tudományos pályára lépnek, ne távozzanak Háromszékről oly helyekre, a hol az iskoláztatás többbe kerül, mint itt Háromszéken.

Helytelen és nagyon is nevetséges azon elv, hogy az oly szegény gyermek, a kinek nincs 12 ökrös, 100 holdat birtokló atyja, ne is lépjen a tudományos pályára.

Halhatatlan? ... Oh, tán elfeledve vagyok! Távol, részvét nélkül, sirba száll a dalnok. Hideg könyörület hantol majd meg engem, S azok sem említnek, a kiket szerettem.

Baráczy Sándor.

Eresztvényi temető.

(1883.)

Elhagyatott temetőben állók
Hanyatfekvő sarkon:
Gábor Áron áldott porhüvelyé
Sirba téve itt föl.

Nem kegyelet, — a feledés örzi
Roskadozó hantját ...
Pedig senki sem szerette jobban
Ezt az árva hazát!

Kopott egyház kimereng az utra ...
Rá sem pillant senki;
Diosó öskor kihalt hitemlékét
Hű kebelén rejti.

Fejfék közt vadrózsa mosolyognak.
A tavasz ültette!
Hízelegve mintha azt gyűgyögnék:
„Jere közénk, jere!“

Oh, de jó itt andalogni annak,
Kit csalódás bántott;
Gábor sirja, pusztá templom, ti őt
Megvigasztaljátok!

Baráczy Sándor.

Nem oda Buda. A ki így gondolkodik, nem ismeri az életet. Én azt hiszem, nem igen czáfol meg valaki statisztikailag, ha azt állítom, hogy a közpályán több a szegény osztályból származott hivatalnok, ügyvéd, tanító, orvos, pap, mint a gazdag ember fia.

És ez természetes. Mert a szegény fiut, ha iskolába adják, az ott tanul, szorgalmas és az évek során önérejből emelkedik ama polczra, a melyen képzettségénél fogva megállja a helyét. Nem volt, miben bizakodnia, hogy „hiszen apámnak van, ha nem tanulok is, megélek én.“

Sok gazdag urfi pedig hanyag, keresztluszik, ha lehet, egy néhány osztályt, és akkor azután lesz belőle földesur. Hejh, ha ezeken állana, nem tudom, hol lenne a tudomány. Nem kell annak a könyv — ritka kivétellel. És a kivételek, épen azért, dicsőretre méltók. És a gazdag, még ha tanult is, nem igen vállal a közpályán hivatalt. „Van miből“, úgy mond, és azután abból él.

Helytelen az is, hogy a kormány 4 felső osztályból álló gymnasiumot állítson. Ez absurdum. Ilyen kerek e világon nincs. Ez unicum volna, a mely igazán Brassó és Kézdi-Vásárhely között a középuton Uzomban lenne felállítandó.

Oda azután csödülnhetne minden oldalról, Háromszék minden falujából az ifjuság. Helytelen az is, hogy állítsuk föl a középtanodát a magunk erejéből. Nem lehet azt, uram. Megkísérlették azt itt Háromszéken a boldogult zabolai Mikes gr. vezérlete alatt komolyan; de szegény a nép, innen akkora áldozat nem kerül ki.

A kormány ismeri az itteni helyzetet, és nagyon különös az, hogy Sz. I. ur nem akar hitelt adni ama miniszteri tanácsos szavainak, a kinek szavait ő is hallotta ott ama szobában Jókainál Seps-Szentgyörgyön.

Ezek a kormány szavai voltak. Komoly, határozott jellemű férfi, olyan, mint Háromszék megye főispánja, ismételte a teremben, és így nincs ok, hogy kishitűek legyünk.

Az ipartanoda is meglesz, de hogy a középtanoda is meglegyen, ne dobjunk köveket az utba, a melyek a haladást akadályozzák.

Különb is, ha Sz. I. ur oly nagy előszeretettel viseltetik az iparos-osztály iránt, miért járt Enyeden a középtanodába? Avagy megbánata az is?

És ha netán fia lenne, hajlandó vagyok kételkedni, hogy ő azt iparosnak neveltetné.

Alázatos tisztelője:

Hábor.

A magyar műipar emelése.

A magyar műipar emelése érdekében Trefort és Széchényi miniszterek kezdeményezése folytán Budapesten igen üdvös mozgalom indult meg közelebről, mely azt eredményezte, hogy e czélból társulat fog alakittatni. E végett egy nagy előkészítő bizottság alakult, mely Trefort miniszter elnöke alatt kedden délután tárgyalta az egyesület alapszabályait. A megállapított alapszabályokból közülük az alábbi két szakaszt, mint a melyek a közönséget leginkább érdeklik s tájékoztatást nyújtanak arról is, hogy mily uton vélik a kitűzött czélt elérhetni.

I. A társulat czélja, czime és székhelye. 1. §. A művészeti iparnak a magyar szent korona területén való emelése czéljából társulat alakittatik, melynek czíme: „Magyar iparművészeti társulat.“ Székhelye Budapest.

II. A társulat működési köre. 2. §. A kitűzött czél elérése végett a társulat:

a) a hazai iparművészet termékei iránt a közérdeklődést felkelti és ébren tartja.

b) Kelendőseiket előmozdítja, jelesen iparművészeti termékek megrendelése, megvásárlása s tagjai között évenként való kisorsolása által.

c) Pályázatokat hirdet iparművészeti tervezetekre, esetleg közérdekű szakkérdések irodalmi fejtegetésére.

d) Díjakkal jutalmazza a muzeumi kiállítások alkalmával kitűnt termékek készítőit.

e) Tehetséges tanulókat vagy segédek anyagiilag támogat s további kiképezte-

tésük czéljából esetleg külföldre szóló utazási ösztöndíjban részesíti.

f) A társulat iparos tagjainak termékeiből árucsarnokokat rendez be s ily tagjai számára megrendeléseket és ajánlatokat közvetít.

g) A hazai műiparnak külföldön való képviseltetését lehetőleg előmozdítja.

h) A külföldi műipar egyes ágaiban tapasztalt újabb haladásokról megbízottjai által tudomást szerez s az idevágó ismereteknek itthon terjesztéséről gondoskodik.

i) A régibb magyar műipar emlékeinek felkutatásában közreműködik, azok stíljének s diszleteinek nemzeti jellegű motívumait tanulmányoztatja, gyűjti, kiállítja, esetleg rajzban és leírásban közlésezi.

j) Műtermelésnek nemesítése végett szorosabb érintkezést létesít a hazai művészet és ipar tényezői között.

k) Összeköttetésbe lép a m. kir. iparművészeti muzeummal, mely intézetnek hatáskörét kibővíti és rokoncélú működését társadalmi uton előmozdítja.

l) A társulat működéséről iparos tagjainak czintárával ellátott évkönyvet ad ki, mely a társulat tagjainak ingyen megküldetik.

m) Általában teljes erővel odahat és mindenre vállalkozik, a mit a művészeti ipar létező vagy meghonosítandó ágaiban a szép iránti érzék és jó izlés terjesztése, szóval a hazai iparművészet anyagi és szellemi támogatása érdekében időszerűnek, hasznosnak és társulati uton elérhetőnek ítél.

Társadalmi bajaink.

I.

Egy van az életben, mit nem pótol sem az állami, sem az egyházi, sem az absolut, sem az alkotmányos kormányzat, s mi csaknem mindent pótol, mindenütt és mindenben legfőbb támasza az emberi boldogság: az erőteljes társadalmi élet. Semmi sem biztosítja jobban az előhaladást, semmi sem tartja fenn a rendet, fegyelmet és erkölcsiséget, semmi sem védi meg jobban az egyes néposztályok érdekeit, semmi sem osztja úgy el a nemzetiségek surlódásait, mint az erőteljes és egészséges társadalmi alapon álló nemzeti közszellem.

De nézzünk szét hazánkban, s lehetetlen, hogy ne jussunk azon meggyőződésre, hogy épen nincs vagy elkorcsosult a mi társadalmi életünk, elpárolgott tőlünk a hajdani nemzeti szellem, mindenben az idegeneket és a külföldet utánozzuk s befogadunk mindent, csak azt nem, a mi magyar jellegünket megőrizné.

S ha széttekintünk künn a szabadban, benn a szalonok és kunyhók falai között, a hivatalos és magánélet piacán, az arisztokrata és a földönfutó földmives magatartásán, az ifjuság pályaválasztásán, a kávéházak- és kártyabarlangoktól le egészen a tömlöczek ajtajáig: önkénytelenül ajkunkra jön e kérdés: vajjon tel fog-e valaha ébredni bennünk az öntudat? Mikor látjuk be már, hogy társadalmunkat reformálni kell és ha le nem akarunk mondani nemzeti létünk fenntartásáról: egy a czélunk megfelelő magyar társadalmi életet kell teremtenünk? Igen, társadalmi életet kell teremtenünk, mert hazánk társadalmi élete, mely nélkül pedig semmiféle téren előhaladást nem tehetünk, sok tekintetben lehangyolott.

Lám, hazánk más nemzetiségeinek kultur aspirációi, nemzetiségük megőrzése felett tudunk az elkészség hangján szólani; de ugyan tudunk-e azoknak beolvasztására hajni és a magunk részére — fajunk fenntartása végett — egy erős védbástyát állítani? Nem! ... Nem, mert nincs társas életünk, mint más nemzeteknek, s a mi van, az sem alkalmas arra. Vannak ugyan olvasóhelyiségek a városokon s néhol falun is, hol különböző rangú és állású polgárok összejönnek a nélkül, hogy összeolvadnának. Az olvasóhelyiségek nem a társadalmi élet megteremtésére szolgáló termék ma már, hanem kártyázás színhelyei, hol a folytonos egymás elleni torzalkodás terem; s míg ez így tart, addig társadalmi életünk nem erős-

bodik. Habár vannak a családok körében koronként a rokonok és jó barátok között társas összejövetelek, de nincs olyan társaság, mely egyesítene magában a társadalmi fejlődést szegény, gazdag, tudós és tudatlan között. Az irodalom és művészet, ipar és kereskedelem férfiai, a felsőbb körök és a polgárság, mint valami összevegyülhetlen válfajok, külön életet folytatnak, külön-külön köröket képeznek.

Ezen jelenségek oka — nézetem szerint — első sorban a magasabb képzettségű és vagyonosabb osztályokban rejlik, melyek magukba zárkózva élnek. Hazánk átalakult demokratikussá, de társadalmunkban megmaradtak a veszedelmes surlódások a nemzetiségek és néposztályok között. Jogosan mondhatjuk, hogy társadalmunknak egyetlen rétege sincs áthatva közös eszméktől, melyek annak rétegei között azt az összekötő kapcsot képezhetnék, mely minden viharok ellen állhasson.

Nem csoda tehát, ha eredményeket nem tudunk felmutatni. Hisz nincsen közös működés; külön kasztokba forgácsolva oszlanak fel erőink s így, természetesen, nem fejthetjük ki azt az erőt, a mit együttesen könnyen kifejthetnénk. A gazdagabb elsőbbséget követel s elkülönözött életet folytat a kevésbé gazdagtól, mintha ő magasabb lény volna. A tudomány és művészet színvonalán álló hasonlók társalog. Hát az alsóbb osztályok kitől tanuljanak, kitől sajátítsák el azt az erőt, mely a társadalmi együttműködésre képesíti össze, és hol jöjjenek össze, ha mindenünne kizártnak?! Hogy ily módon nagy nemzeti vívmányokat nem vihetünk ki, az bizonyos.

Ezen állapoton segíteni kell, ha tovább is élni akarunk s lépést kívánunk tartani a kor színvonalán álló nemzetekkel. Ily égető kérdésnél nem jöhet számba a nehézségek sokasága.

Fel tehát, minden igazán érző magyar szív! mert itt nem egyesek érdekeiről, nem egy különben üdvös, de elkerülhető reformról, hanem egy nagy nemzeti czélról van szó: magyar társadalmi életet kell teremtenünk!

Bede Károly.

Különbfélek.

— Kátai Gyula segédmérnök, a csikszederdai körök előnyösen ismert gavalérja, jelen állásából Szegedre lett áthelyezve; mindazonáltal megengedtetett, hogy az Öit szabályozására vonatkozó munkáját bevégezze.

— Az új ipartörvény által előírt iparbizottság tagjai folyó hó 21-én lettek Kézdi-Vásárhelytől a tanácsház nagytermében megválasztva. Régi szokása a magyar embernek, hogy minden új dolog iránt idegenkedéssel viseltetik; fél régi szokásait feloldozni egy bizonytalan újnak. Így történt az iparbizottsági tagok megválasztásánál is. Husz tagot kellett választani a városi és 20 tagot a megyei bizottmányba, és összesen reggeltől délután 5 óráig 19, azaz tizenkilenc szavazat érkezett be. Megválasztottak a város részére: Szász Károly, Rácz András, Nagy Ferencz szeszgyáros, Landt József, Kölönte Mózes, Czimmermann János, Szűcs Mihály, Sükös Károly, Kovács János borkereskedő, Kovács János czipész, Csutak László, Csicsár József csizmadia, Sáska Antal, Kovács Lajos, Baka Dániel borkereskedő, Turóczi Mózes, Mátis János, Kupán József id., Jancsó Mózes szeszgyáros, Török Bálint; a szolgabírósághoz: Czimbalmos Ferencz, Nagy Mózes mészáros, Bányai József, Dézsi János csizmadia, Pongrácz János, Csekme Lajos, Lakatos József, Kovács József czipész, Pánczél Noe, Nagy Béla, Bodó Dávid, Kercz Dániel, Szilágyi Sámuel, id. Szűcs János kereskedő, id. Baka István, Szabó Sámuel, Jancsó Dávid bádigos, Vas Ferencz, Molnár Józsiás, Molnár Ferencz. E tárgyhöz később bővebben fogunk hozzászólni.

— A vörös kereszt egylet kezdivásárhelyi és vidéki választmánya által folyó hó 25-én rendezendő műestély „Előképei“ből az előleges próbák már megtartatván, biztosan remélhető, hogy ezen előadás kiválóan

sikerült és fényes leendő. A közönség ezen képek által egy oly érdekes újdonságra részesül, melyben ritkán van része. Előlegesen is ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Tisztújítás Bereczkben.** Gábor Imre leköszönt bereczki polgármester helyett az új polgármester választása folyó hó 22-én folyt le a megyei alispán elnöke alatt. Polgármester lett Finta János főjegyző, kinek helyébe ifj. Farkas Ignác lett főjegyzőnek megválasztva.

— **Gyöngyösi István** felsőnépiskolai tanítót súlyos családi csapás érte. Kis fia Árpád meghalt. Béke poraira!

— **A Szabó testvérek** folyó hó 20-án tartották második hangversenyüket a kézdí-vásárhelyi tanácsház nagytermében. Az össze-gyűlt közönségnek közönség igazi mű-élvezettel hallgatta a művészi kivitelű pom-pás zenedarabokat s minden egyes számmal zajosan megtapsolá a művészeket. A Szabó testvérek már elutaztak Csik-Szeredába, hol szintén hangversenyeket fognak rendezni.

— **Fillérestálynok rendez** a borszéki ér-telmiség november 22-től kezdve 1885. ápril hó végeig minden szombaton részint az or-szágos tanító árvaaház javára, részint más jótékony célokra. Az e végre kiküldött ál-landó bizottság elnökének Puskás Lajosné, pénztárnoknak Finta Imréné és jegyzőnek Fülöp Lajos választattak meg.

— **A sepsi-szt-györgy-csikszereadi me-gyei ut tunsad-álvégi szakaszán** levő 1. és 10. sz. hidak felépítése f. hó 17-én tartott versenytárgyaláson Száva Lukácsnak, mint legolcsóbb vállalkozónak adatott ki.

— **Meghívó.** A csiksomlyói „jótékony nőegyesület” 1884. évi novemberhó 25-én (kedden) a megyeház nagytermében házas táncmulatsággal fillérestálynok rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelet-tel meghívja az egyesület nevében Jakab Antalné rendező. Belépő-díj személyenként 10 kr. Kezdeté est 7 órakor.

— **A cs-somlyói r. k. főgyemeasim ifjusága** folyó év november 25-én, Szt. Katalin-nak — mint a gymnasium védszentjének — napján a gymnasium disztermében d. e. 9 órakor kezdődőleg akadémiai ünne-pélyt rendez, melyre az érdeklődő kö-zönség tisztelettel meghívatik. Sorrend: 1. 9 órakor ünnepélyes szt. mise, mely alatt a gymn. ifjuság vegyes karban énekel. 2. Hymnus, előadja a gymnasiumi zenekar. 3. Szt. Katalin emlékeztető, irta és felolvassa Bodosi Lajos tanár. 4. Székely bucsuzó, Csicszer Imre VIII. oszt. tanuló-tól, négyes férfi karra alkalmazta Lakatos Izra tanár, előadja a gymn. férfi-kar. 5. A holló, Poe Edgar-tól, szavalja Csicszer Imre VIII. oszt. tanuló. 6. Isten hozzád, nép-dal, előadja a gymnasiumi férfi-kar. 7. Pókainé, Gyulai Páltól, szavalja Balás Béla VII. oszt. tanuló. 8. Induló, énekel a gymn-asiumi négyes-kar. A rendezőség.

— **A nagyszebeni m. kir. pénzügyigazga-tóság** a kistűtők tárgyában a következő át-íratot intézte Háromszék megye alispáni hi-vatalához: „A nagyméltóságú m. kir. pénz-ügyminisztériumnak f. évi október 10-én 57757. sz. a. keit magas rendelete folytán illetelmiesen értesítették a tekintetes ali-spáni hivatal, hogy a Székelyföld területén fennforgó különleges viszonyoknál fogva a most idézett magas rendelettel a volt Szé-kelyföld azon vidékeinek, a melyeken a ta-pasztalat szerint a marha téli kitarása csak a pálinkafőzésből nyert moslék által bizto-sítható, az 1884. évi XXI. t. cz. végrehajtása iránti utasítás 5-ik §-ának III-ik részében foglalt egyéb feltételek mellett, azon mező-gazdák számára, kik a pálinkafőzéssel csak azért foglalkoznak, hogy marhaállományuk fentartására a feldolgozott lisztes anyagok-ból mosléket nyerjenek, a szeptember, októ-ber és november hónapok valamelyikében kezdődő nyolcz havi időszakon belül eső üz-letre nézve a szeszdó megváltása tekintet-ben a következő könnyebbségek engedé-lyeztetnek: 1. A végrehajtási utasítás 5. §-ának III—1. pontjához. Megváltási szerző-dések oly egyes mezőgazdákkal is köthetők, a kik külön mezőgazdaságot folytat, de egy és ugyanazon telken lakó és marháikat kö-zösen istállózott családtagjaik marhaállomá-

nyuk fenttarthatása végett foglalkoznak pá-linkafőzéssel. 2. A végrehajtási utasítás 5. §-ának III—3. pontjához azon esetben, ha az üzleti helyiséget a lakásul használt helyi-ség képezi, az üzleti helyiségben a pálinka-főzéshez nem tartozó mindazon edények és tartályok is helyezhetők el és jövedékl jelzés nélkül hagyhatók, melyek mint műeszközök, erjesztésre a feldolgozandó anyagok, a cefre vagy a moslék eltartására nem alkalmasak. 3. A végrehajtási utasítás 5. §-nak III—9. pontjához, illetőleg az ebben hivatkozott II—5. pontjához: a megváltási szerződés 6. pontjában említett esetek mindegyikében, ha a fél ezt kíváná, az általánösszeg utó-lagosan ugyan, de legkésőbb az előírás hó-napjának eltelte után 8 nappal befizethető. Nagy-Szeben, 1884. október 16-án. Bi-sánszky János, kir. tanácsos és pénz-ügyigazgató.”

— **Váltóhamisítás.** M. G. megjelent a napokban a kézdívásárhelyi takarékpénztár-nál és egy rendesen kiállított 100 frtos vál-tót mutat be kifizetés végett. A váltón a ki-bocsátó kézdíszentléleki Kovács Péter, az elfogadó ugyanodaváló Voloncs Elek és a forgató kézdívásárhelyi Szöcs Mihály. A váltó bemutatván, azonnal felismertették, hogy az aláírások hamisak. M. G. uram érezve, hogy turpissága fel van fedezve, a váltót visszavette és szépen ellillant. Másnap a hamisított nevek tulajdonosai értesülve a dolgról, jelentést tettek a kézdívásárhelyi rendőrségnek, mely azonnal megidézve a tettést, az előleges vizsgálatot megindította. A tettes beismerte, hogy a neveket ő maga irta alá s a hamis váltót átadta, mely a bü-nvádi eljárás megindítása végett a törvény-székhez beküldetett.

— **Papolczon** a július 5-iki óriási jégvi-har óta egyetlen haláleset sem fordult elő. Ugy látszik, hogy a halál ellen a jégeső a leghatásosabb szer.

— **Helyreigazítás.*)** Vonatkozással az „Ellenzék” idei 238-ik számában „A postára adott egyszerű levelek sorsa Háromszék me-gyében” című közleményre, azt — habár azon közlemény nem légből kapott frázis, hanem tényeken alapuló valóság — oda iga-zítom, hogy az nem a kovásznai és zá-goni kir. postahivatalokat érdeklőleg hozat-tott nyilvánosságra. Egyszersmind kinyilat-koztatom azt is, hogy nevezett két posta-hivatal tisztviselői ez ideig hivatalos teendőiket vidékünk megelégedésére szigorú pontossággal végezték, úgy hogy azért egy-általán csak elismeréssel adózhatunk. Papolcz, 1884. nov. hó 20-án. Egy levelező.

— **A khivai khán szerelme.** Pétervárról a következőket írják nov. 14-iki kelettel: A messze Khivából olyan hírek érkeznek ide, melyek megmagyarázzák az odaváló viszo-nyokat. A khivai khán is ott volt fényes ki-séretével a moszkvai koronázásnál s véletle-nül meglátott, megszeretett egy szép orosz leányt, kit azontul nem tudott elfelejteni. Vissza kellett térnie székhelyére, a nélkül, hogy szerelme viszonzása talált volna. Ott-hon aztán még jobban sovárgott a szép leány után s elküldte Moszkvába egy követét, hogy hozza el onnan minden áron az ő ideálját. A követ szerencsével járt, mert a leány csak tizenkétezer rubelt kért, s mikor azt meg-kapta, elindult tizedmagával Khivába. A ha-táron megállapodott s megüzente a khánnak, hogy maga jöjjön érte s törvényes hitvese-ként vigye palotájába. A mulánk ellenezték a házasságot, de mivel az orosz leány áttért az izlamra, megnyugodtak ők is a szerelmes khán akaratát. A khán eltávolította maga mellől négy régi feleségét s boldogan élt az új asszonnyal, a ki nagy jutalmat követelt minden csókjáért, minden öleléseért. S a khán csak úgy birta kielégíteni hitvesének nagy pénzvágyát, hogy a két izben már beszédet adott újra megvette a népen. E miatt nagy elégtelenség támadt az országban s a khi-vaik tömegesen vándoroltak orosz területre. A khán látta, hogy trónját veszedelem fe-nyegeti s elválásra gondolt. A fiatal asszony megelőzte őt; örülést szünelt, de egy világos pillanatában megértette a khán óhaját. Családjának tagjai lassankint visszazállin-góztak Oroszországba s utóbb maga is haza-

*) Tisztelettel kérik az „Ellenzék” szer-kesztőjét ezen helyreigazítás átvételére.

tért anyjával és a khánnak 50,000 rubeljével. Most boldogan és gondtalanul él Moszkvában.

KÖZGAZDASÁG.

Milyen gazdasági eszközöket vegyen gazda.

A gazdasági üzemhez szükséges eszkö-zök beszerzésénél a gazda a következőket vegye tekintetbe: Először tisztában legyen a munka természetével, tudnunk kell, hogy sima vagy érdes szántást akarunk-e? borona beszerzésénél pedig tekintetbe veendő a bo-róna feladata, mely lehet a talajnak met-szése, porhanyítása, vagy egész finomra elő-készítése. Továbbá tekintetbe veendő, hogy az eszköz kevés, vagy több erőt igényel-e? A gazda csak olyan eszközöket vegyen, a melyek a célnak legjobban megfelelnek. Ha tengeri morzsolóra van szüksége, akkor gaz-dasági szempontból nem célszerű a legjobb munkát végző eszköz helyett olcsóbbat s kisebbet venni. Ha talajmivelő eszközre van szüksége, akkor megfelelő erőset s tartóssá-t válasszon. Ha emelő eszköz kell, akkor ipar-kodjon olyat venni, melylyel nehezebb mun-kát is végezhet, mint a legnehezebb, me-lyet vele végezni kellene. Válasszunk min-dig csak a legjobb és szilárdan kiállított esz-közöket s ne resteljünk az azok jóságára for-dított munkát megfizetni. Az igen olcsó esz-köz általában véve legtöbbször nem lesz ki-elégítő. Vegyen mindenki oly csekély áron, a mint általában csak lehetséges, de olcsó és silány eszközt ne vegyen soha senki. Mielőtt valamely eszközt megvennénk, előbb győ-ződjünk meg, vajjon okvetlenül szüksé-ges-e? Számítanunk kell továbbá, hogy ezen eszközök beszerzésénél a munkát mit ta-karítunk meg, s mennyi a haszon, ha azt okszerűen alkalmazzuk. Tudni kell a gazdá-nak, hogy az igen sok és drága eszközök gazdasági hozamunkat igen megnyirbálják; de ellenben a legrosszabbban alkalmazott ta-karékoságnak mondható, ha valamely való-ban szükséges eszköznek megszerzését a fentebbi okból elmulasztjuk. Általában véve kevés gazda szerez sok eszközt, de sok gazda az eszközök beszerzésénél ügyetlen és pa-zar. Mindig csak a legjobb eszközök beszer-zése előnyös. Legyen bár ez eszköz a leg-jobb, megfelelő még sem lesz mindaddig, míg elégséges kihasználásra nem lesz alka-lom. Az a haszon, melyet a gépek után nye-rünk, csakis azok használatától és nem rak-tárban állásától függ. Ha a gazda eszközei-nek beszerzésénél ezen elővigyázati szabá-lyokat betartja s azok kezelésénél a szüksé-ges gondozást is el nem mulasztja, akkor nem lesz kénytelen jövedelméből oly gyak-ran levonásokat tenni.

A patkányok kiirtása.

A patkány nál utálatosabb állatot kép-zelni nem is lehet, nemcsak, hogy különféle tekintetben felette ártalmas, hanem külsőjé-vel is bizonyos undort ébreszt, sőt háziállat-aink közül több nem is eszik oly eledelből, melybe ezen állat beleevett. Ezek folytán teljesen jogosított ezen haroz, melyet ezen kellemetlen vendéggel folytatunk. De e folytonos háboru dacára is mindig szük-séges ellenük a támadást megújítani.

A patkányok ellen használt eljárások közül felette célszerűnek bizonyult a kö-vetkező: Sikerka jószágigazgató beszéli a W. L. Z.-ban, hogy néhány év előtt a keze-lése alatti jószágokra is beköltöztek a patká-nyok és dacára mindenféle ellenszernek, az istálló csak úgy hemzsegett tőlük. Török és különféle csapdák felállítására teljesen si-kertelen volt, a macskák megdöglöttek vagy elveszték, zabot, búzát, főtt borsót, zsíros vagy vajaskenyert, sőt fiatal galam-bok husát is szépen felfalták a patkányok mindaddig, a míg strichinnal vagy arsennal behintve nem voltak. A ravasz jószágok még a legkevesebb mérget is felismerték, ha szinte cukorral volt is keverve, és bántat-lanul hagyták a csaléket. A jószágigazga-tónak végre az jutott eszébe, hogy ká-tránnyal tesz kísérletet. Minden pat-kánylyukba fakátrányt öntetett tehát és tel-jesen jó eredménnyel.

Ha egy lyukba, melyben patkányok vannak, kátrányt öntünk, az állatok vagy azonnal kijönnek, vagy ha oldalnyílás nincs, megfulladnak. A kijövő patkányokat gond nélkül lehet futni engedni, mert kátránnyal be lévén kenve, pár nap alatt tönkre men-nek. Ha egy ily kátrányos patkány egy tiszta lyukba megy és ott társait bekeni, ak-kor ezek is elpusztulnak. Ez okból nem kell az elfutó patkányokat megölni. A patkány már akkor is megdöglik, hogy ha bőrének csak csekély része kenetik be kátránnyal.

A kátránynak előnyös oldala az is, hogy nem szárad ki hamar, és a vele kezelt lyukak hosszú ideig lakhatlanok lesznek a patkányok számára. A kátrány szaga egyet-len házi állatra sem veszedelemes, sőt külön-féle fertőző bántalmak, így a tüdővész ellen is jó óvszernek tartják. A nevezett jószá-gigazgató írja, hogy azóta a patkányoktól tel-jesen ment, de a azegény falusi lakosok pa-naszkodnak, hogy felette meglepettek ál-taluk.

21-ik közlemény

a br. Szentkereszty Stephanie kez-doménykezése folytán felállított Kézdí-Vásárhely városi és vidéki kórház részére tett szíves adako-zásokról.

Hodor János és Babos Sán-dor urak gyűjtése Sárofalvából:

Babos István, Babos János, Kondrát Péterné, Babos Mózes 1—1 kupa, Nagy Sán-dor, Gondos János 2—2 kupa árpa. Babos József, Jánó Ferencz, ifj. Bajkó Mózes, Ka-nabé András, Héjja Ferencz, Czompó An-drásné 1—1 kupa paszuly. Babos Ferdinánd, ifj. Héjja János, Héjja Mihály, Nagy Joákim, Gál Ferencz, ifj. Kondrát Sándor, Névtelen, Erős András, Vargyas Lajos, Vargyasi Mi-hály, Bajkó Károly, Nagy Gáspár, Fodor Imre 22 kupa rozs. Babos Dénesné, Ferencz Pálné, Fekete Mihály, Kondrát Józsefné, Gáll János, Czompó Dávidné, Babos Gyár-fás, Butak György, Simon Gyula, Ferencz István, Erős Alajos, Babos József 1—1 kupa rozs. Kondrát Andrásné 3 kupa rozs, Imreh András 10 kr, Diszke Ferencz 3 kr, Héjja János 4 kr, Pap Sándor 8 kr, egy valaki 8 kr.

Fogadják a buzgó gyűjtők és a jóté-kony adakozók kórházuink nevében kifeje-zett hálás köszönetünket.

Kézdí-Vásárhelyt, 1884. nov. 8-án.
Szöcs József m. p.
polgármester, a kórház
igazgató-elnöke.
Kovács István m. p.
a kórházi igazgató-bizottság
jegyzője.

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Mórioz Gyula.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Hirdetmény.

A brassói kerülethez tartozó kiszol-gált katonák a Schwarzenberg Grün-er-féle alapítvány elnyerésért folyamod-ványukat idei december 6-ikáig adják be a tanácsshoz.

Szöcs József,
polgármester.

1—3
Sz. 3001a.

Árverési hirdetmény.

Kovácsna nagyközség szesz ital-mérési joga a jövő 1885-ik év január 1-től kezdődő egy évre f. évi december hó 7-én d. e. 9 órakor a község házá-nál nyílt árverésen haszonbérbe fog adni, ugy vadászati joga 1885. január 1-től számítandó hat évre, azaz 1890-ik évi decemberhó 31-éig.

Az árverési feltételek a község há-zánál addig is bármikor megtekinthetők. Kovácsna, 1884. novemberhó 19.

Hollaky Attila,
szolgabíró.

1—2
Sz. 3001b.

Árverési hirdetmény.

Haraly község szesz italmérési joga a jövő 1885-ik év január 1-ső nap-jától kezdődő egy évre és vadászati joga

ugyanakkor kezdődő 6 évre f. évi december 8-án d. e. 10 órakor, — Páva község italmérési joga pedig a jövő 1885-ik év január 1-ső napján kezdődő és 1887-ik év december 31-én végződő három évre fog f. évi december 21-én a községházánál tartandó nyílt árverésen haszonbérbe adadni.

Árverezési feltételek addig is illető községházánál és irodámban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kovácsna, 1884. novemberhó 19.

Hollaky Attila,
szolgabíró.

1—2

Sz. 3001^a

Hirdetmény.

Czofalva község vadászati és halászati joga jövő 1885-ik évi január 1-től kezdődő 6 évre f. hó 30-án d. e. 9—10 óráig tartó nyílt árverésen; Telek község vadászati joga jövő 1885-ik év jan. 1-től kezdődő szintén 6 évre f. hó 30-án d. e. 11 órától 12 óráig tartó nyílt árverésen, és Petőfalva község vadászati joga szintén a fentebbi időtartamra f. hó 30-án d. u. 3—4 óráig tartó nyílt árverésen fog a többet ígérőnek kiadni.

Az árverezési feltételek az illető községházánál addig is megtekinthetők.
Kovácsna, 1884. novemberhó 20.

Hollaky Attila,
szolgabíró.

1—2

Sz. 3001^d

Árverési hirdetmény.

Alattírt járási szolgabíró által ezenel közhírre tétetik, miszerint Barátos község italmérési és vadászati joga f. évi december 7-én d. u. 2 órakor; Páké község italmérési és vadászati joga f. évi

decz. 14-én d. e. 9 órakor; Szörce község italmérési és vadászati joga f. évi decz. 14-én d. u. 2 órakor, és Tamásfalva község italmérési és vadászati joga szintén f. évi december 14-én d. u. 5 órakor kezdődő és 1 óra alatt befejezendő nyílt árverésen fog a többet ígérőnek kiadni.

Az árverezési feltételek addig is az illető községi előjáróságnál és irodámban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kovácsna, 1884. novemberhó 20.

Hollaky Attila,
orbai szolgabíró.

1—2

Wass és Biemer Székely-Udvarhelyt.

AJÁNLJÁK

40—52 a téli időnyre
részletfizetésre

legujabb szecskavágóikat

1/4"-tól 3" hosszú szecska vágására,

bármely nagyságra állítható

répavágók, lánczboronák

és mindenféle gazdasági gépeiket,

továbbá

tűzfecskendők, harangok

és

tűzoltói szereivényekben

DÚS VÁLASZTÉKU RAKTÁRUKAT.

Költségvetések és árlapok

kivánatra bérmentve és ingyen.

Nagy raktár vas-szegek és vasalásokból.

Gépeink bármelyikét kipróbáltatva adjuk át.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

SÉTA-, MENYASSZONYI- és HÁZI-RUHÁK
(TOILETTEK)

a legujabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek

34—50

Kovácsnai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÉKBEN. BRASSÓ (főtér).

Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, ré-szint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchók, Chenillia, Toll- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugy-szintén Selyem Satin-merveilleusok és faillek, Selyem és Pamut, Bársony sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden díszítő és pipere-cikkek

kivételes olcsó áron kaphatók.

Minták kivánatra bérmentve küldetnek.

CZÁRÁN EDÉNÉ Gyergyó-Szentmiklós és Csik-Szereda.

Van szerencsém a n. érd. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Csik-Szeredában a méltóságos Lázár Domokos ur ujon épült házában

fűszer-, festék-, anyag-, vas-, üveg-, porcellán- és norin-
bergi díszmű-árakkal

az újabb kor igényeinek megfelelőleg teljesen felszerelt

fiók-üzletet

nyitottam; s ezen üzlet vezetésével

FEJÉR JÓZSEF urat biztam meg.

Mintán bevásárlásaimat a legelső forrásokból eszközölöm, azon kellemes hely-zetben vagyok, hogy ugy az áruk jósága, valamint olcsósága tekintetében a ver-senyt minden ezen szakmabeli üzlet társammal — ugy nagyban, mint kicsinybeli elárulásnál — kiállani képes vagyok, miről a n. érd. közönség egy kis próbavásárlás által magának meggyőződést szerezhet.

Különösen bátor vagyok a n. érd. közönség figyelmét felhívni a következő raktáron levő cikkekre, u. m.:

czukor, kávé, kávépótlmányok, kásaneműek, lisztek, stbre;

háztartási érc- és lemez-konyhaedények, érc-kemenczék, ajtó- és ablak-vasalások, stbre, valamint sodrony-szegek s nyers vasakra gyári áron;

mindennemű csiszolt, sima üveg és porcelláneműekre nagy választékban;

norinbergi díszmű-árak, nagy választékban asztali kések, alpacca- és pak-fon-kanalak, asztali és függő-lámpák, stbre;

kül- és belföldi rum, thea, finom asztali és esemege-borok hordóval és üve-genként, és finom liqueurkre;

csemege-étek, friss sonka, szalámi, groyi és ementhali sajtok, kitűnő tömlőtúró stbre.

A n. érd. közönség becses látogatását — meggyőződés ötleteből is — kérve, maradok

1—3

kiváló tisztelettel

Czárán Edéné.

Ujjonan berendezett kézmű, fehérnemű és bérlet árú-raktára. Brassó, Almászer 93. szám.

TÓTH JÓZSEF

Alóírt tiszteletteljesen tudatom a n. érd. közönséget, miszerint a brassói piacon

Almász 93-ik szám alatt a Pleckersfeld-féle házban

egy a jelen kornak megfelelő, teljesen ujjonan berendezett

kézmű, fehérnemű, kötött és bérlet
árú-üzletet

nyitottam.

Ajánlom a következő cikkekben nagyválasztéku raktárom: min-den fajta sima divatos egész és félgyapjú női ruhakelmék, kül- és belföldi fekete és színes cashmir, paplan gyapjú-szatén, nyomtatott per-kalin, oxford, minden fajta fehérített és fehérítetlen pamut-vászon, chif-fon, fehér és színes gradlik, butor-len- és pamut-zwilek, férfi és női fe-hérnemű, velour, hárász-, kalmuk- és nyomtatott cashmir-kendők, kalmuk, nyomtatott és piqué-barchent, ruha-flanel, gyapot és gyapjú férfi és női harisnyák és alsó ingek, divatos férfi és női selyem-kendők, fehér és színes asztalterítők és kendők, csipke-betétek és himzések, di-vatos rips és atlasz sima szalagok, mindennemű szegőszinorok, férfi nyakkendők, fűző-mellények (Mieder), művirágok, kész paplanok és paplan-pamut, kötő, himző és horgoló-pamut fehér és többféle színek-ben, kötő és himző gyapjú és selymek bármely színben női munkákra francia csipke-zsinorok, kigyó-bertlik, mignandies és divat-gombok; férfi és női szabó-bérlet kellékek.

Férfi és női fehérnemű rendelményt elfogadok,
s azokat gyorsan és mérsékeltárban készíttetem el.

Kérve új vállalatom szíves pártolását, biztosítom pontos és szolid szolgálatomról. Maradok

1—3

tisztelettel

TÓTH JÓZSEF.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ujjonan berendezett kézmű, fehérnemű és bérlet árú-raktára. Brassó, Almászer 93. szám.